

tekst Ineke Westbroek

O jee, er staan ouderejaars voor mijn kluisje... help, in welk lokaal moet ik wezen...shit, agenda vergeten! Vooral voor kwetsbare kinderen is de overstap van basis- naar voortgezet onderwijs een moeilijk neembare hobbel. Het bordspel De Kloof, ontwikkeld door de CED-Groep, helpt leerlingen van groep 8 hierbij.

> OVERSTAP NAAR DE MIDDELBARE SCHOOL

De Kloof: Zelf oplossingen

‘Al dat huiswerk, die verschillende lokalen en mensen die ik niet ken...’

Je krijgt een 1 omdat je leraar ten onrechte denkt dat je hebt gespiekt.

Wat doe je? Het zestal rond de tafel overlegt.

‘Naar de mentor gaan?’

‘Ik zou die leraar om bewijzen vragen’, noemt een meisje als oplossing, ‘en als hij die niet heeft, ga ik naar de directeur.’

Groep 8 van de Alexanderschool gaat op in het spel.

Een ander vragenkaartje: ‘Je broer vraagt of je een film komt kijken, maar je moet je aardrijkskunde nog leren.’

‘Ik zou eerst mijn huiswerk doen’, verklaart een jongen braaf.

Veel ouders en kinderen ervaren de overstap naar het voortgezet onderwijs als een grote en spannende stap, en voor kwetsbare leerlingen is dit nog lastiger. Zij presteren vaak onder de maat, of vallen soms zelfs uit, omdat zij moeite hebben met overschakelen naar een grotere school met verschillende docenten en lokalen. Ze maken moeilijk nieuwe schoolvrienden en missen de structuur van op tijd komen, agenda invullen en de juiste boeken meenemen.

Om kinderen beter voor te bereiden op hun nieuwe school, ontwikkelde de CED-Groep met leerlingen, ouders en leerkrachten uit groep 8 van vijf Nederlandse scholen het gezelschapsspel De Kloof. Het spel overbrugt de kloof tussen basis- en voortgezet onderwijs, door kinderen te leren zich weerbaar te gedragen in onbekende situaties.

www.cedgroep.nl/onderzoek-en-innovatie/sociaal/sociaal-gedrag-van-de-leerling/de-kloof.aspx

De vragen van De Kloof zijn bedacht door leerlingen uit groep 8.
foto Petja Buitendijk

bedenken voor lastige situaties

Diamantjes

In de vorm van een monopolyspel, dat zowel op school als thuis kan worden gespeeld, leren kinderen strategieën, gebaseerd op de SCOL (sociale competenties observatielijst), die op veel scholen wordt gebruikt. De vragen zijn bedacht door leerlingen uit groep 8, die via een blog contact met elkaar onderhielden. Zij hebben betrekking op situaties waar zij tegenover keken. Hoe werkt mijn kluisje? Wat als ik op weg naar school verdwaal? Of het verkeerde huiswerk heb gemaakt?

Met antwoorden op dit soort vragen verdienen deelnemers diamantjes en uiteindelijk is er een winnaar. 'Dat vonden de kinderen belangrijk', vertelt Eugenia Codina, die het spel met collega Froukje Joosten ontwikkelde, 'een wedstrijd-element maakt het spannend.' Eugenia bespeurde in het land een grote behoefte aan een betere voorbereiding voor groep-8-leerlingen op de

brugklas: 'Ze raken gemakkelijk het spoor bijster.'

Dit was ook de ervaring van het schoolteam van de Alexanderschool. Mentoren van middelbare scholen waarmee de Alexanderschool contact onderhoudt, vertelden over aanpassingsproblemen. Ook oud-leerlingen en hun ouders kwamen met verhalen over faalangst, zich verloren voelen en tegenvallende schoolresultaten.

Aansprekend

'We bereidden leerlingen uit groep 8 al langer voor op de overstap', vertelt directeur Josty Verhulst, 'we trinden hen in het plannen, gingen bij middelbare scholen op kennismakingsbezoek en gaven weerbaarheidstrainingen. Maar er moest meer gebeuren.'

Daarom besloten Josty en Marcel Dries, leerkracht groep 8, mee te werken aan de ontwikkeling van De Kloof, waarbij de Alexanderschool

een prominente rol speelde. Ze zijn blij met het eindresultaat.

'Een leuke, aansprekende methode', vindt Marcel, die ernaar streeft het spel vanaf april tot aan de zomervakantie om de twee weken te spelen, 'als ze het een paar keer gespeeld hebben, herkennen ze straks in het echt de moeilijke situaties waarvoor ze in het spel een oplossing vonden.'

De winnaar van het spel is Daan Bijl, die naar Wolfert Dalton (vwo) gaat. Hij ziet er niet tegenop: 'Ik durf veel te vragen.'

Medeleerling Jens Ruyer vermoedt dat hij straks in de vwo-brugklas van het Laurens College zal moeten wennen: 'Al dat huiswerk, die verschillende lokalen en die mensen die ik niet ken. Maar met dit spel krijg je veel tips wat je moet doen in moeilijke situaties!'